

ỦY BAN NHÂN DÂN CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
XÃ THUẬN LỘC Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số: /TB-UBND Thuận Lộc, ngày tháng 01 năm 2023

THÔNG BÁO

Những điểm mới cơ bản của Luật Dân chủ ở cơ sở

Ngày 10 tháng 11 năm 2022, tại kỳ họp thứ 4, Quốc hội nước Cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam khoá XV đã thông qua **Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022**, có hiệu lực thi hành từ ngày 1/7/2023; Luật có những điểm mới cơ bản như sau:

1. Về phạm vi điều chỉnh

Hiện nay việc thực hiện dân chủ quy định ở 03 nhóm đối tượng được điều chỉnh ở 03 văn bản khác nhau, cụ thể: ở xã, phường, thị trấn thì có pháp lệnh thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn năm 2007; ở cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập thì có Nghị định 04/2015/NĐ-CP về thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước và **đơn vị sự nghiệp công lập**; ở các doanh nghiệp ngoài nhà nước thì thực hiện dân chủ tại nơi làm việc *theo Nghị định 145/2020/NĐ-CP* quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của **Bộ luật Lao động** về điều kiện lao động và quan hệ lao động.

Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022 quy định về nội dung, cách thức thực hiện dân chủ ở cơ sở, quyền và nghĩa vụ của công dân trong thực hiện dân chủ ở cơ sở và trách nhiệm của cơ quan, đơn vị, tổ chức, cá nhân trong việc bảo đảm thực hiện dân chủ ở cơ sở.

Như vậy, không chỉ thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn mà Luật còn điều chỉnh đến dân chủ trong cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp công lập ; tổ chức có sử dụng lao động.

2. Nguyên tắc thực hiện dân chủ ở cơ sở

Pháp lệnh thực hiện dân chủ ở xã, phường thị trấn năm 2007 (gọi tắt là Pháp lệnh 34) quy định 05 nguyên tắc thực hiện dân chủ ở cơ sở, Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở quy định 06 nguyên tắc trên cơ sở kế thừa 05 nguyên tắc của Pháp lệnh 34, đồng thời bổ sung 01 nguyên tắc và một số nội dung trong nguyên tắc của pháp lệnh 34 như: vai trò nòng cốt của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị – xã hội trong thực hiện dân chủ ở cơ sở; bảo đảm trật tự, kỷ cương, không cản trở hoạt động bình thường của chính quyền địa phương cấp xã, cơ quan, đơn vị, tổ chức có sử dụng lao động; tăng cường trách nhiệm giải trình trong quá trình thực hiện dân chủ ở cơ sở; Tôn trọng ý kiến đóng góp của Nhân dân, kịp thời giải quyết kiến nghị, phản ánh của Nhân dân.

- 6 nguyên tắc thực hiện dân chủ ở cơ sở theo Luật năm 2022 gồm:

+ Bảo đảm quyền của công dân, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động được biết, tham gia ý kiến, quyết định và kiểm tra, giám sát việc thực hiện dân chủ ở cơ sở.

+ Bảo đảm sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, vai trò nòng cốt của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị – xã hội trong thực hiện dân chủ ở cơ sở.

+ Thực hiện dân chủ ở cơ sở trong khuôn khổ **Hiến pháp** và pháp luật; bảo đảm trật tự, kỷ cương, không cản trở hoạt động bình thường của chính quyền địa phương cấp xã, cơ quan, đơn vị, tổ chức có sử dụng lao động.

+ Bảo vệ lợi ích của Nhà nước, quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, cá nhân.

+ Bảo đảm công khai, minh bạch, tăng cường trách nhiệm giải trình trong quá trình thực hiện dân chủ ở cơ sở.

+ Tôn trọng ý kiến đóng góp của Nhân dân, kịp thời giải quyết kiến nghị, phản ánh của Nhân dân.

3. Phạm vi thực hiện dân chủ ở cơ sở

- Luật Thực hành dân chủ ở cơ sở năm 2022 quy định 02 địa điểm để thực hiện dân chủ cơ sở, đó là tại nơi cư trú, tại nơi làm việc, cụ thể:

+ Mọi công dân thực hiện dân chủ tại xã, phường, thị trấn, tại thôn, tổ dân phố nơi mình cư trú.

+ Công dân là cán bộ, công chức, viên chức, người lao động thực hiện dân chủ tại cơ quan, đơn vị nơi mình công tác. Trường hợp cơ quan, đơn vị có đơn vị trực thuộc thì việc thực hiện dân chủ tại đơn vị trực thuộc của cơ quan, đơn vị do người đứng đầu cơ quan, đơn vị quyết định.

+ Công dân là người lao động thực hiện dân chủ tại tổ chức có sử dụng lao động nơi mình có giao kết hợp đồng lao động. Trường hợp tổ chức có sử dụng lao động có đơn vị trực thuộc thì việc thực hiện dân chủ tại đơn vị trực thuộc thực hiện theo quy định tại điều lệ, nội quy, quy định, quy chế của tổ chức có sử dụng lao động và pháp luật có liên quan.

4. Quyền và nghĩa vụ của công dân trong thực hiện dân chủ ở cơ sở

- Pháp lệnh 34 không quy định cụ thể quyền và nghĩa vụ của công dân trong thực hiện dân chủ ở xã, phường, thị trấn. Luật Thực hành dân chủ ở cơ sở quy định cụ thể quyền và nghĩa vụ của công dân trong thực hiện dân chủ ở cơ sở.

- Luật năm 2022 cũng quy định thêm Quyền thụ hưởng của công dân, cụ thể:

+ Được Nhà nước và pháp luật công nhận, tôn trọng, bảo vệ, bảo đảm thực hiện quyền con người, quyền công dân về chính trị, dân sự, kinh tế, văn hóa, xã hội. Được bảo đảm thực hiện các quyền về thực hiện dân chủ ở cơ sở theo quy định của Luật này và quy định khác của pháp luật có liên quan.

+ Được thông tin đầy đủ, kịp thời về các quyền và lợi ích hợp pháp, chính sách an sinh xã hội, phúc lợi xã hội theo quy định của pháp luật và quyết định của chính quyền địa phương, cơ quan, đơn vị, tổ chức ở nơi mình cư trú, công tác, làm việc.

+ Được thụ hưởng thành quả đổi mới, phát triển kinh tế – xã hội, chế độ an sinh xã hội, sự an toàn, ổn định của đất nước, của địa phương, cơ quan, đơn vị, tổ chức có sử dụng lao động và kết quả thực hiện dân chủ ở nơi mình cư trú, công tác, làm việc.

+ Được tạo điều kiện để tham gia học tập, công tác, lao động, sản xuất, kinh doanh, cải thiện và nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của bản thân, gia đình và cộng đồng.

5. Các hành vi bị nghiêm cấm trong thực hiện dân chủ ở cơ sở

- Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở đã kế thừa các hành vi bị nghiêm cấm trong Pháp lệnh 34, đồng thời bổ sung thêm một số hành vi bị nghiêm cấm như:

+ Gây khó khăn, phiền hà hoặc cản trở, đe dọa công dân thực hiện dân chủ ở cơ sở.

+ Giả mạo giấy tờ, gian lận hoặc dùng thủ đoạn khác để làm sai lệch kết quả bầu, quyết định, tham gia ý kiến của công dân.

6. Xử lý vi phạm pháp luật về thực hiện dân chủ ở cơ sở

Pháp lệnh 34 và Nghị định 04/2015/NĐ-CP về thực hiện dân chủ trong hoạt động của cơ quan hành chính nhà nước và đơn vị sự nghiệp công lập không có điều khoản riêng về xử lý các hành vi vi phạm trong thực hiện dân chủ ở cơ sở.

Luật Thực hiện dân chủ ở cơ sở năm 2022 đã quy định cụ thể việc xử lý hành vi vi phạm pháp luật về dân chủ ở cơ sở sẽ bị **xử phạt hành chính**, truy cứu trách nhiệm hình sự, bồi thường thiệt hại, **xử lý kỷ luật**.

Trên đây là một số điểm mới cơ bản của Luật Dân chủ ở cơ sở năm 2022.

Vậy, UBND xã Thông báo để cán bộ và Nhân dân trên địa bàn được biết./.

Nơi nhận:

- Thường trực: Đảng ủy, HĐND xã;
- Chủ tịch, PCT UBND xã;
- MTTQ và các Đoàn thể cấp xã;
- Các Ban, Bộ phận UBND xã;
- Ban cán sự 9 thôn;
- Truyền thanh xã;
- Lưu: VP, TP.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phan Văn Sự